

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 6121264746
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6121264746.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Q. Z., bývajúcего v I., zastúpeného JUDr. Janou Štefánekovou, advokátkou, so sídlom v Trenčíne, Vážska 308/45, proti žalovanému H. U., bývajúcemu v I., zastúpenému Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Kpt. Jaroša 1312/29, o zaplatenie 4.646,27 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/19/2021, o návrhu žalovaného na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/19/2021 Okresnému súdu Trenčín n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 16C/19/2021 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalovaného na prikázanie sporu Okresnému súdu Trenčín z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“). Žalovaný odôvodnil svoj návrh (č. 1. 81) tým, že na Okresnom súde Trenčín prebiehajú ďalšie dve konania, v ktorých vystupuje žalobca, a ktoré skutkovo súvisia, ako aj nároky z nich vyplývajúce. Žalovaný taktiež uviedol, že na trvalom bydlisku sa nezdržiava a dlhodobo žije v obvode Okresného súdu Trenčín. Preto má žalovaný za to, že navrhnutý postup je vhodný, hospodárny a účelný.

2. Žalobca vo svojom vyjadrení k návrhu na prikázanie sporu (č. 1. 104) uviedol, že nesúhlasí s návrhom žalovaného, nakoľko pri každom spore, v ktorom vystupuje žalobca, sú nároky rôzne, ako aj dôvody pre odmietnutie zaplatenia žalobcových nárokov inými účastníkmi konania.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Nitra) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Trenčín). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovaného na prikázanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z ústavne zaručenej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. Skutočnosť, ktorou žalovaný odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu, nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. V danom prípade je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti to, že žalovaný sa nezdržiava na adrese trvalého bydliska, ako aj to, že na Okresnom súde Trenčín prebiehajú ďalšie dve konania, v ktorých vystupuje žalobca. K čomu najvyšší súd uvádza, že miesto pobytu strany, resp. sídlo právneho zástupcu, či prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd a vynaloženie vyšších výdavkov, nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že strana sporu (jej zástupca) nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie sporu inému súdu. Najvyšší súd podotýka, že žalovaný má okrem iného aj možnosť vybrať si právneho zástupcu so sídlom priamo v danom okrese. Rovnako bez ďalšieho nemožno považovať za relevantné tvrdenie žalovaného, že na Okresnom súde Trenčín prebiehajú podobné konania, nakoľko žalovaný ani nie je stranou sporu týchto konaní, a navyše žalobca s takýmto návrhom ani nesúhlasí, keďže pri každom spore, v ktorom vystupuje žalobca, sú nároky rôzne, ako aj dôvody pre odmietnutie zaplataenia žalobcových nárokov inými účastníkmi konania. Najvyšší súd opätovne uvádza, že prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práv občianskeho sporového konania na zákonného sudcu, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, preto je potrebné dôvody vykladať prísne reštriktívne s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

8. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovet.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.